

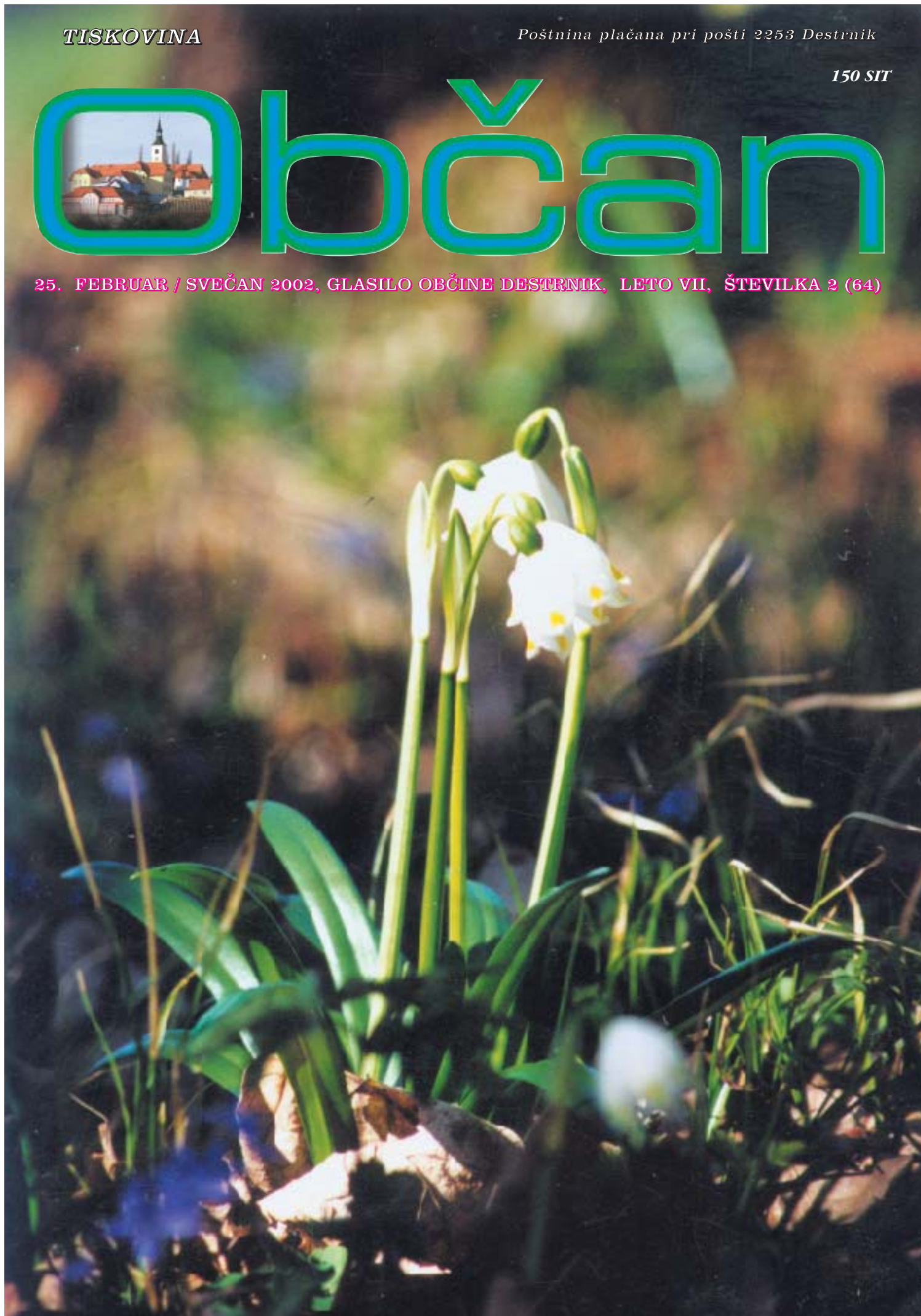
TISKOVINA

Poština plačana pri pošti 2253 Destrnik

150 SIT

Občan

25. FEBRUAR / SVEČAN 2002, GLASILO OBČINE DESTRIK, LETO VII, ŠTEVILKA 2 (64)

PROSLAVA OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU SPOMIN NA ROJAKA DR. MATIJO MURKA

Foto: Zmago

O življenju in delu dr. Matija Murka je spregovoril dr. Bruno Hartman

Občina Destrnik in Osnovna šola Destrnik sta v petek, 1. februarja priredili proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku, s katero sta počastili tudi spomin na rojaka dr. Matijo Murka, ki je na področju literarne in kulturne zgodovine, slavistike, etnologije, jezikoslovja in slovstvene folkloristike podiral politične meje in opozarjal na enoten zgodovinski prostor v tem delu sveta. Pozdravni govor je imel župan Občine Destrnik Franc Pukšič, ki je spregovoril nekaj besed o Francetu Prešernu in Matiji Murku. Slavnostna govornica prof. dr. Zinka Zorko, prorektorica Univerze v Mariboru pa je predstavila Univerzo v Mariboru, kjer v aleji velikanov stoji tudi doprsni kip dr. Matije

Foto: Sabina Žampa

Murka. Univerza v Mariboru je ob tej priložnosti OŠ Destrnik podarila umetniško sliko. Pomembnost dela našega rojaka je predstavil tudi predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti akademik prof. dr. France Bernik.

Življenje in delo dr. Matije Murka so nam podrobneje predstavili: dr. Bruno Hartman (predstavitelj življenja in delovanja), dr. Jože Lipnik (Murko na evropskih univerzah), dr. Marija Stanonik (Murko na razpotju slovenske filologije) in mag. Blanka Bošnjak (Matija Murko in ljudsko pesništvo). Matija Murko se je rodil 10. februarja leta 1861 na Drstelji. Osnovno šolo je obiskoval na Destrniku in na Ptujju. Tam je obiskoval tudi nižje razrede klasične gimnazije, višje pa v Mariboru. Kasneje ga je pot

Foto: Sabina Žampa

vodila na Dunaj, kjer je študiral germanistiko in slavistiko. Med drugimi je bil njegov učitelj tudi svetovno znani Fran Miklošič. Štipendija mu je omogočila, da se je dve leti študijsko izpopolnjeval v Moskvi. Po vrnitvi na Dunaj pa je bil habilitiran v privatnega docenta za slovansko filologijo na filozofski fakulteti dunajske univerze. Postal je redni profesor za slovansko filologijo na univerzi v Gradcu, kjer je ostal petnajst let. Nato je nekaj let prebil na filozofski fakulteti v Leipzigu. Upokojitev je dočkal kot redni profesor za jugoslovanske jezike in književnost na filozofski fakulteti Karlove univerze, v Pragi. V tem času se je ustanovljal Slovanski stav- Slovanski inštitut in prav Matija Murko je bil eden izmed ustanoviteljev, med leti 1932 in 1941 pa celo njegov predsednik. Umrl je 12. februarja 1952.

Publicistično in znanstveno

delovati in objavljati je začel že kot študent. Leta 1951 so pri Slovenski matici v Ljubljani izšli Spomini, njegovo zadnje delo prevedeno v slovenščino. Neprecenljiv je njegov prispevek raziskav in spisov s področja literarne zgodovine in etnologije ter njegove jezikoslovne in književne razprave. Zgodovinskega pomena je tudi njegovo proučevanje jugoslovanske ljudske epike. Za slovensko književno zgodovino je pomemben tisti del, ki se ukvarja s starejšimi obdobji (temeljno je delo o reformaciji) in s problematiko ljudske ustvarjalnosti. Bil je tudi član uglednih znanstvenih ustanov in združenj. Praška univerza mu priznava izreden prispevek k razvoju češke in svetovne slavistike. Kljub vsemu pa ni nikoli pozabil svoje dežele, na kar kaže tudi to, da je vse svoje sinove poslal v Slovenijo.

Program je povezovala Mira Anderlič, v njem pa so sodelovali učenci osnovnih šol Destrnik, Olge Meglič, Podlehnik, Cirkovci, Gorišnica in Dijaškega doma Ptuj. Zapeli so pesem iz svetovno znanega musicla Cat's, prekmursko narodno Sam se šetal, učenka iz Cirkovc je zaigrala na citre, predstavili so sodobno Prešernovo Urško in zaplesale so Migice in učenci OŠ Olge Meglič.

Sabina Žampa

Občan

Izdajatelj: Občinski svet Občine Destrnik

Uredništvo: Nataša Žizek, Milena Širec, Renata Čuček in Sabina Žampa.

Glasiło prejemaio vsa gospodinjstva v Občini Destrnik brezplačno. Javno glasiło OBČAN - GLASILO OBČINE DESTRIK je vpisano v evidenco javnih glasil pod zaporedno številko 1365.

Na podlagi Zakona o DDV sodi javno glasiło Občan med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8 %.

Naslov uredništva: OBČAN, Vintarvci 50, 2253 Destrnik.

Telefon: 02/752-09-00

Telefaks: 02/752-09-02

E pošta: casopis.obcan@siol.net

Časopis OBČAN izhaja v nakladi 850 izvodov

Prva številka časopisa Občan je izšla 25. julija 1996.

Odgovorna urednica: Nataša Žizek

Lektorica: Bojana Kolenko

Oblikovanje in tehnično urejanje: Zmagoslav Šalamun

Tisk: Tiskarna Grafis, Požeg 4, Rače

Foto: Zmago

DAVEK OD DOBIČKA IZ KAPITALA

ODDAJA NAPOVEDI

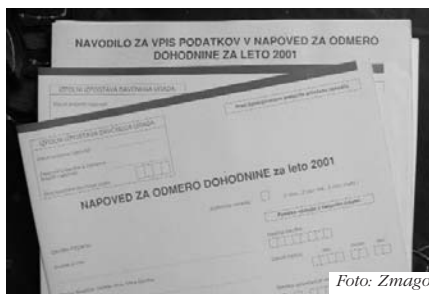

Foto: Zmago

Leto je naokrog in do 28. februarja je treba oddati Napoved za odmero davka od dobička iz kapitala, od prodaje vrednostnih papirjev in deležev v kapitalu za leto 2001. Napoved vložijo tisti, ki so prodali, podarili ali zamenjali vrednostne papirje ali deleže v kapitalu pred potekom treh let od datuma pridobitve le-teh. Napoved se oddaja, če smo pri prodaji dosegli dobiček ali izgubo. Pri tem velja opozoriti, da je prva prodaja delnic in deležev, pridobljenih v postopku lastninskega preoblikovanja, oproščena plačila davka. Torej prodaje delnic in deležev, ki smo jih pridobili v procesu lastninskega preoblikovanja (s certifikati in gotovino) ali ki smo jih podedovali, ne

napovedujemo. Enako velja za zamenjavo tako imenovanih »uslužbenskih certifikatov« za deleže oziroma pokojninske bone. Če smo te delnice oziroma deleže pridobili kako drugače (npr. so nam bili podarjeni, smo jih kupili od sodelavca...), se šteje, da je bila pravica do oprostitve plačila davka ob prvi prodaji že izkoriščena, zato moramo dobiček ali izgubo pri prodaji pred potekom treh let tako pridobljenih delnic in deležev napovedati, saj gre za obdavčljivo prodajo. V letu 2001 je bilo kar nekaj preoblikovanj pooblaščenih investicijskih družb (PID-ov). V procesu preoblikovanja se delničarjem delnice stare pooblaščenice investicijske družbe v nekem menjalnem razmerju zamenjajo v nove delnice novih delniških družb (v praksi so to najpogosteje holding, investicijska družba in PID). Pri zamenjavi delnic obstoječe PID z delnicami nove družbe v postopku obveznega preoblikovanja se ne ugotavlja dobiček ali izguba, ki jo fizična oseba doseže za zamenjavo. Zamenjava delnic tudi ne vpliva na to, od kdaj začne teči triletni rok od pridobitve: za delnice nove družbe se šteje, da so bile pridobljene na dan pridobitve starih delnic. Če

je fizična oseba pridobila stare delnice PID v procesu lastninskega preoblikovanja, se šteje, da prodaja novih delnic, pridobljenih po preoblikovanju PID-a, ni obdavčena in zato ni potrebno oddajati napovedi. Na kratko še o ugotavljanju davčne osnove. Davčna osnova za odmero davka se ugotovi tako, da se od prodajne vrednosti odšteje (revalorizirana) nabavna vrednost. Nabavna vrednost se revalorizira, če je fizična oseba vrednostni papir ali delež v kapitalu posedovala več kot 6 mesecev. Dobički in izgube pri posameznih prodajah se medsebojno pobotajo. Stopnja davka je 30 odstotkov in ga mora zavezanec plačati v 30 dneh od prejema odločbe. Dobiček, ugotovljen z odločbo, se zavezancu vključi v njegovo osnovo za dohodnino, odmerjen davek od dobička iz kapitala pa je njegova akontacija dohodnine. Davčno napoved je treba vložiti tudi, če je bila ugotovljena izguba pri prodaji. Davčna osnova je v takem primeru 0, davka od dobička iz kapitala ni.

Renata Čuček

DRUŠTVO VINOGRADNIKOV IN SADJARJEV

SKRB ZA PROMOCIJO

Ptuj, starosta slovenskih mest, ni le biser po kulturnih in zgodovinskih spomenikih temveč je s svojo okolico izvirno mesto tre in vina. V njegovih nedrjih se raztezajo velike obokane vinske kleti, na grajskem hribu mestni vinogradi, smerokazi iz središča pa vodijo na slovenjgoriško vinsko cesto, ki povezuje številne vinograde in sadovnjake od Mestnega Vrha proti Vurberku, Destrniku in Juršincem. Na pobočjih gričevnatega sveta in obronkih Slovenskih goric so izvrstne lege za sadovnjake in vinograde, katerih je mogoče ob ugodnih podnebni in talnih razmerah ter drugih naravnih danostih uspešno pridelovati visoko kakovostno sadje in grozdje.

Da bi se laže spoprijeli z novimi izzivi in sledili strokovnim, tehnološkim in ekonomskim dosežkom, še posebej na področju vinogradništva, vinarstva in promocije vin - so se pred petimi leti povezali tržni in ljubiteljski pridelovalci sadja in grozdja z območja Slovenskih goric med Ptujem in Destrnikom ter med rekama Dravo in Pesnico v Društvo vinograd-

nikov in sadjarjev Osrednje Slovenske gorice. Društvo si je med programske naloge zadalo predvsem pridobivanje novih znanj in izkušenj pri pridelovanju sadja in grozdja, z nastopanjem in promocijo se izviti iz anonimnosti ter zraven strokovne poglobiti tudi družabno dejavnost. Zavedajoč se, da je kakovost vina odvisna od kakovostno pridelanega grozdja in dobre nege vina, vinogradniki pridobivajo izkušnje in znanje na društvenih predavanjih in praktičnih prikazih od rezi, prehrane, obdelave in varstva vinske trte pred boleznimi in škodljivci do trgatve in prešanja, čemur je posvečena še posebna pozornost.

Uspešnost in koristnost aktivnosti društva na področju strokovnosti ni izostala. Društvo je v minulem letu izvedlo že četrto ocenjevanje vin, na katerem je bilo od 82 predloženih vzorcev ocenjenih in priznanih: 25 z zlatim, 33 s srebrnim in 18 z bronastim odličjem, kar je nedvomno pomemben dosežek za uspešnejšo ponudbo in tržnost,

ljubiteljskim vinogradnikom pa za višjo stopnjo kakovostnejših pridelkov in proizvodnjo vina. Društvo skrbi za promocijo pridelkov in proizvodov tega območja tudi na različnih strokovnih javnih prireditvah in predstavitvah: na radgonskem kmetijsko - živilskem sejmu, razstavah na prireditvi Dobrote slovenskih kmetij ter drugih medobčinskih in lokalnih srečanjih in priložnostih. Društvo pripisuje velik pomen strokovnim ekskurzijam, na katerih člani z ogledi in izmenjavo strokovnih izkušenj poglobljajo znanje. Obiskali smo

pomembnejše vinorodne okoliše v vseh treh vinorodnih deželah Slovenije: Primorskem, Dolenjskem, Bizeljskem in Goričkem ter na Štajerskem v sosednji Avstriji. V društvu, ki povezuje tržne in ljubiteljske sadjarje in vinogradnike, pa se ne družimo samo strokovno, temveč tudi družabno. Vsa srečanja, predstavitve in zbere spremljajo kulturni programi, na katerih sodeluje šolska mladina in marljive kmečke gospodinje.

Miran Glušič

Foto: arhiv društva

3. OBČNI ZBOR ŠPORTNEGA DRUŠTVA DESTRNIK

OPREDELITEV NA SPECIFIČNE PANOGE

V četrtek, 24. januarja, so se v prostorih Občine Destrnik zbrali člani in članice Športnega društva Destrnik na 3. občnem zboru društva. Zbor je potekal po predlaganem dnevnem redu. V lanskem letu so si zadali veliko nalogo. Zasedenost dvorane je manjša od načrtovane, zato so se soočili s pomanjkanjem sredstev, primanjkljaj pa nameravajo pokriti s sredstvi iz programa v tem letu. Menijo, da se je treba opredeliti na specifične panoge, pridobiti dodatne vire financiranja (sponzorji, reklamne table ipd.), povečati članstvo (članarina ostaja 1000 SIT) in zasedenost dvorane. Obsega dela ne bodo zožili, le plan dela bodo skušali finančno boljše podkrepiti.

Pod okriljem društva delujejo nogometna, košarkaška in šahovska sekcija. Uspešno so rekreativci sprejeli tudi TAE BO. Z 31. januarjem so prekinili sofinanciranje juda Judo klubu iz Ptuja.

Judo bodo nekako poskušali organizirati pod svojim okriljem, saj ne gre, da v društvu odkrijejo talente, ki pa si jih nato prilasti klub iz Ptuja. V lanskem letu so izvedli tudi anketo na OŠ Destrnik, s katero so ugotovili, da dajejo učenci velik poudarek nogometu.

V tem letu bodo košarkarji nadaljevali s tekmami v ptujski košarkarski ligi, nogometšem se kaže možnost vključitve v spomladanske termine lige na področju Ptuja, šahovsko sekcijo nameravajo registrirati v Šahovski zvezi Slovenije, kar bo šahistom omogočilo tekmovanje v državni ligi – 3.šahovski ligi VZHOD. Šahistom bi želeli urediti stalen prostor, kjer se bodo lahko redno srečevali (da se ne bi več srečevali po gostilnah). Tudi letos se nameravajo na športnem področju vključiti v praznovanje občinskega praznika, prav tako pa želijo sodelovati na majskih igrah,

kar bi pomenilo dodaten vir dohodka. Določili bodo tudi termine za igranje nogometa in namiznega tenisa za šolsko mladino.

Pereč problem pa so v društvu poškodbe parketa v dvorani. Menijo, da bi moral vsak, ki poškodbo povzroči, za katerega se ugotovi in se mu to dokaže, za to tudi odgovarjati in škodo poravnati. Le tako bomo pričeli ceniti nekaj, kar so nam dali v upravljanje drugi, prav tako pa

bomo na ta način pripomogli, da se to ne bo dogajalo več tako pogosto.

Želeli bi si tudi boljšega sodelovanja s šolo, ki jim lahko izšola uspešne športnike, katerim bi društvo nudilo nadaljnjo strokovno in finančno pomoč. Predvsem si želijo pridobiti med svoje člane mlade rekreativce.

*Tekst in foto:
Nataša Žižek*

73. REDNI OBČNI ZBOR PGD DESENCI

POTRPEŽLJIVO IN VZTRAJNO NAPREJ

PGD Desenci je 26.01.2002 organiziralo 73. redni občni zbor v gasilskem domu Desenci. Verjetno vas veliko ne ve, da je PGD Desenci najstarejše prostovoljno gasilsko društvo v občini Destrnik.

Občni zbor je odprl in vse prisotne pozdravil predsednik društva g. Anton Žampa, v večer so pa nas popeljali nastopajoči gostje. Najprej nam je zapel Destrniški oktet pod vodstvom g. Marije Štöger, nato pa so zaplesali še člani Folklorne skupine Destrnik pod vodstvom gđc. Jelke Pšajd.

Sledil je pozdrav predsednika vsem prisotnim, še posebej predsedniku sveta podravske regije g. Francu Simeonu, predsedniku GZ Destrnik g. Janezu Irglu, poveljniku GZ Destrnik g. Marjanu Irglu, predsedniku PGD Destrnik g. Marjanu Zeleniku, županu g. Francu Pukšiču, podžupanu g. Branku Zelenku, prisotnim svetnikom občine Destrnik, g. župniku Mihaelu Valdhuberju, vsem predstavnikom drugih prostovoljnih gasilskih društev (Kicar, Senešci, Podvinci, Lenart, Sv. Trojica, Vitomarci, Sp. Velovlak, Dornava, Dornava, Biš, Miklavž na Dravskem polju, Majšperk,

Gabernik in DVD Petrijanec), in ostalim prisotnim društvom iz občine Destrnik.

Izvolili so organe občnega zbora. Podanih je bilo deset poročil o delovanju društva v preteklem letu. Poročila so zajemala:

-poročanje o delu z organizacijskega vidika, predsednik je podal poročilo o aktivnosti društva, strokovni ekskurziji na Okrešelj, novoletnih koledarjih in o težavah s finančnimi sredstvi;

-poročanje poveljnika Branka Horvata o vključevanju društva v akcije sosednjih društev, o rezultatih tekmovanj, in o ustreznosti hidrantov;

-poročanje tajnice Marije Zelenik, ki je podala informacije o številu članov. V društvo je včlanjenih 114 članov: od tega je 17 izprašanih gasilcev, 25 izprašanih gasilcev I. stopnje, 4 nižji gasilski častniki, 5 nižjih gasilskih častnikov I. stopnje, 5 častnikov, 1 častnik I. stopnje;

-blagajničarka Ivanka Fladung nam je podala končni saldo;

-poročilo predsednika nadzornega sveta Martina Markuša;

-poročila petih komisij so zajemala poročila o delu komisij: za članice, za veterane, za odlikovanja in priznanja, o zgodovini požarnega varstva in mladinske

komisije.

Tako kot v večini društev se tudi v PGD Desenci pojavljajo finančne težave. Prav zato je bilo veliko govora o finančni plati dela društva. Izražena je bila želja po večji finančni pomoči Občine Destrnik, nakar je župan razložil, da je v občini veliko kompleksnejših problemov, da obveznosti počasi kopnijo in da je vedno težje priti do sredstev. Občina se zaveda pomena delovanja društev, želja po širitvi in delovanju in bo pomagala društvom, kolikor se da.

Sprejet je bil program dela ter finančni plan za leto 2002. S podpisom svečane izjave so v društvo vstopili štirje novi člani, podelili pa so priznanja desetim gasilcem za 10 let aktivnega dela v društvu in

štiri občinska priznanja tretje stopnje. V čin gasilec I. stopnje je napredovalo 7 članov, v čin gasilec II. stopnje 10 članov, v čin nižji gasilski častnik II. stopnje pa 2 člana.

V PGD Desenci je veliko članov, ki so v delovanje društva vložili veliko prostega časa in prostovoljnih ur. Želje, potrebe in zagnanost so velike, ampak tako kot v vseh ostalih društvih so tudi tu pereč problem finančna sredstva. S potrpežljivostjo in vztrajnostjo pa društvo upa na boljše čase. Pregovor pravi: kdor upa, vztraja, kdor vztraja, pa zmaga.

V zabavni večer, ko so skrbi pozabljene vsaj za nekaj časa, nas je popeljal Štajerski duo.

*Tekst in foto:
Sabina Žampa*

Uradni vestnik

Leto VII, številka 2

(Občina Destrnik)

25. februar 2002

V S E B I N A

1. SKLEP

o določitvi cene odvoza in deponiranja komunalnih odpadkov družbi Čisto mesto Ptuj d.o.o.

2. SKLEP

o soglasju k ceni za odjem plina po plinovodni mreži v občini Destrnik podjetju ISTRABENZ PLINI Poslovni enoti Europlin Trbovlje

3. SKLEP

o izvajanju dejavnosti odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju občine Destrnik

4. ODLOK

o spremembah in dopolnitvah Odloka o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju občine Destrnik

1.

Občinski svet Občine Destrnik je na svoji 25. redni seji, 15.02.2002, obravnaval predlog povišanja obstoječe cene za odvoz odpadkov in sprejel

SKLEP

o določitvi cene odvoza in deponiranja komunalnih odpadkov družbi Čisto mesto Ptuj d.o.o.

1.

Občinski svet Občine Destrnik določa cene odvoza in deponiranja komunalnih odpadkov družbi Čisto mesto Ptuj, d.o.o. in sicer v naslednji višini:

Vrsta storitve	Cena na gosp.mesečno
gospodinjstvo, ki je oddaljeno do 10 km	
- 14 dnevni odvoz ostalih odpadkov	2.222,89 SIT
gospodinjstvo 14 dnevni odvoz ostali odpadki	
z odvozom bioloških odpadkov	2.888,24 SIT

2.

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Občine Destrnik, cene pa se pričnejo uporabljati po preteku enega meseca od prijave cen na ministrstvu za gospodarstvo.

Štev.: 032-01/2002-25R-4

Datum: 15.02.2002

Župan Občine Destrnik:
Franc PUKŠIČ, s.r.

2.

Občinski svet Občine Destrnik je na 25. redni seji, dne 15.02.2002, obravnaval predlog soglasja k ceni za odjem plina po plinovodni mreži v občini Destrnik in sprejel

SKLEP

o soglasju k ceni za odjem plina po plinovodni mreži v občini Destrnik podjetju ISTRABENZ PLINI Poslovni enoti Europlin Trbovlje

1.

Občinski svet Občine Destrnik daje soglasje k ceni za odjem plina po plinovodni mreži v občini Destrnik podjetju ISTRABENZ PLINI Poslovni enoti Europlin Trbovlje in sicer v naslednji višini:

nova znižana prodajna cena plina znaša 241,76 SIT/m³ brez dajatev. K navedeni ceni se vkalkulira še taksa za obremenjevanje zraka s CO₂ ter davek na dodano vrednost v višini 19% za mesec december 2001 in v višini 20 % od 01.01.2002 dalje.

2.

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku občine, cene pa se pričnejo uporabljati od 01.12.2001.

Štev.: 032-01/2002-25R-5

Datum: 15.02.2002

Župan Občine Destrnik:
Franc PUKŠIČ, s.r.

3.

Na podlagi 1. člena Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju občine Destrnik (Uradni vestnik Občine Destrnik, št. 2/2002), na podlagi 5. člena Odloka o gospodarskih javnih službah na območju občine Destrnik-Trnovska vas (Uradni vestnik Občine Destrnik-Trnovska vas, št. 1/96) in na podlagi 15. člena Statuta Občine Destrnik (Uradni vestnik Občine Destrnik, št. 1/99) je Občinski svet Občine Destrnik na 25. redni seji, dne 15.02.2002, sprejel

SKLEP

o izvajanju dejavnosti odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju občine Destrnik

1.

Izvajanje dejavnosti odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda, kot obvezne javne službe, na območju občine Destrnik opravlja Komunalno podjetje Ptuj, d.d..

2.

Ta sklep velja do preklica.

3.

Ta sklep se objavi v Uradnem vestniku Občine Destrnik in prične veljati naslednji dan po objavi.

Štev.:032-01/2002-25R-3

Datum: 15.02.2002

Župan Občine Destrnik:
Franc PUKŠIČ, s.r.

4.

Na podlagi 3. in 7. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93 in 30/98), 26. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/92 in 1/92), 4. člena Odloka o gospodarskih javnih službah na območju Občine Destrnik – Trnovska vas (Uradni

vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 12/95) ter 6. in 15. člena Statuta Občine Destrnik (Uradni vestnik Občine Destrnik, št. 1/99) je Občinski svet Občine Destrnik na 25. redni seji, dne 15.02.2002, sprejel

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah Odloka o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju občine Destrnik

1. člen

V odloku o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju občine Destrnik (Uradni vestnik Občine Destrnik, št. 3/2001) se besedilo 3. člena spremeni in glasi:

» Gospodarsko javno službo odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju občine Destrnik izvaja izbrani izvajalec (v nadaljevanju besedila: upravljavec) na podlagi sklepa občinskega sveta.«

2. člen

Ta odlok prične veljati takoj. Objavi se v Uradnem vestniku Občine Destrnik.

Štev.: 032-01/2002-25R-2

Datum: 15.02.2002

Župan Občine Destrnik:
Franc PUKŠIČ, s.r.

VAS JIRŠOVCI

POGLED SKOZI ZRCALO ČASA

Foto: Nataša Žižek

Potočnikov križ, kjer se opravlja blagoslov velikonočnih jedi

Vas Jiršovci leži na zahodu občine Destrnik in je po površini druga največja v občini. Večji del vasi se razprostira po dolini Rogoznice, na povprečni nadmorski površini 270 m. Po podatkih je konec leta 1997 živelo v vasi 231 ljudi. Če analiziramo poseljenost, lahko ugotovimo, da je prebivalstvo več ali manj poseljeno ob treh cestah, ki vodijo na Strmec, Gaje in Ricinje, strnjen zaselek pa je tudi ob regionalni cesti Jiršovci - Janežovci. Že v kroniki Krajevnege leksikona Dravske banovine iz leta 1937 je bilo zapisano, da vas sestavljajo trije deli: Gaje, Ricinje in Rakova graba. V času vojne se je vas imenovala Hirschendorf.

Po opravljenih popisih in štetjih prebivalstva je leta 1937 in 1953 v Jiršovcih živelo 324 ljudi, nato pa se je število začelo zmanjševati. Leta 1971 je tu živelo 296 ljudi, leta 1981 246, leta 1991 pa le 214 ljudi. Zmanjšalo se je tudi število gospodinjstev, saj je bilo leta

1953 75 gospodinjstev, leta 1991 pa le še 58, od tega je bilo kmečkih gospodinjstev 53.

Na kmetijah se pretežno ukvarjajo s poljedelstvom in z živinorejo, pa tudi vinogradništvom in s sadjarstvom. Drugi so si poiskali zaposlitev na Ptuj, v Mariboru, Lenartu, nekateri pa so šli s trebuchom za kruhom v tujino. Omeniti je treba, da je v vasi tudi nekaj podjetniške žilice, kar dokazujejo nekateri nadobudni posamezniki.

V različnih akcijah so vaščani aktivno sodelovali. Složnost, pridne roke in velika delovna vnema so odlike, s katerimi so rešili marsikakšen vaški problem in na katerih gradijo skupno prihodnost ter se podajajo novim izzivom naproti.

Med prve pomembnejše infrastrukturne objekte štejemo elektrifikacijo. Prva luč je v naši vasi zasvetila leta 1956, v tem času so energijo pretežno uporabljali za razsvetljavo. Leta 1980 je bila zgrajena transformatorska postaja tudi v Jiršovcih. V istem letu smo vaščani Jiršovci zgradili še naprave javne razsvetljave za osvetljevanje zbiralnice mleka pri Krušiču in na avtobusnem obračališču v križišču ceste, ki vodi na Gomilo. Z uvajanjem novih avtobusnih linij se je pojavila potreba po opremi avtobusnih postajališč z utami, v katere se lahko potniki zatečejo ob slabih vremenskih razmerah. V naši vasi smo takšne ute postavili leta 1980. Ker se prebivalci naše vasi ukvarjajo predvsem z živinorejo, je bila izgrad-

Foto: Nataša Žižek

Otvoritev asfaltirane ceste leta 2000

nja osemenjevalne postaje za živino pomembna pridobitev. Leta 1982 je krajevna skupnost prispevala plato za postajo, lesena nadgradnja pa je bil prispevek vaščanov Jiršovci. Razen dela regionalne ceste in lokalne ceste čez Destrnik do leta 1978 v občini ni bilo asfaltiranih cest. V letu 1984 je bila modernizirana lokalna cesta v Jiršovcih od meje z občino Lenart do Arnuša v dolžini 2 km. Dve leti kasneje je bila modernizirana lokalna cesta Janežovci-Jiršovci v dolžini 3,5 km. Dolina je s tem dobila asfaltno povezavo za smer Destrnik-Ptuj in Lenart.

Izgradnja telefonskega omrežja v vasi se je začela leta 1991, gospodinjstva, ki so se priključila takrat, so za priključek odštela 3.750 nemških mark. Leto 1992 je zaznamovalo asfaltiranje vseh treh najpomembnejših cest v vasi. Do izgradnje mestnega vodovoda so vaščani uporabljali vodo iz lastnih vodovodnih zajetij, leta 1995 pa smo se priključili na vodovodno omrežje, izgrajeno iz smeri Trnovske vasi.

Med zadnje infrastrukturne pridobitve v vasi štejemo prenovitev asfaltiranega odseka Malek - Kranjec na vaški cesti, ki vodi od Krušiča na Strmec.

Foto: Nataša Žižek

Ureditev bankin

Foto: Irena Bauman

Tako smo se pripravljali na povorko

Zaradi slabe izvedbe prvega asfaltiranja je bilo treba cesto povsem na novo asfaltirati (v letu 2000), dodatno pa je bil asfaltiran še odcep Bela – Matela. V letu 2000 je bila finančno zahtevna investicija sanacije plazov, vaščani pa so se radi udeleževali akcij polaganja kanalet, izdelovanja muld in bankin. V letu 2001 smo začeli s preplastitvijo na odcepu Čuček – Samec, ki pa še ni zaključena. Predtem je treba dokončati še izgradnjo mostu čez Rogoznico pri Čučkovih. Gradnja le-tega je potekala od 02.-17. novembra 2001. Most je bil zgrajen udarniško, saj je občina financirala material in strojni izkop, vaščani pa so vložili veliko prostovoljnega dela. Dela naj bi bila končana v začetku leta 2002.

Od kulturnih znamenitosti naj omenimo Gajserjevo kapelico v Ricinjah, ki je kulturno zaščiten. V vasi stoji dva križa: Potočnikov in Rajšpov. Potočnikov križ je bil pred nekaj leti obnovljen, ob njem pa poteka žegen velikonočnih jedi. Rajšpov križ je dodobra načel zob časa, na novo pa ga je postavil gospod Solina, ki se je priselil v našo vas.

Skozi vas vodi tudi vinsko-turistična cesta, ki jo obdajajo vinogradi. Da vaščani znajo pridelati dobro kapljico, se lahko pohvali družina Lovrec, ki je na ocenjevanjih dobila zlato, srebrno in bronasto priznanje za vina iz sort beli pinot in laški rizling. Pri ocenjevanju vinskih kleti na območju Slovenije je zasedla 2. mesto med kletmi z do 3.000 litri pridelanega vina. Na razstavi Dobrot slovenskih kmetij so prejeli zlato in srebrno priznanje za kruh. Prejeli so tudi priznanje za arhitekturno oblikovanje hiše. To je kmetija, ki ima postavljene stebre za bodočo turistično kmetijo. Da bo vinsko-turistična cesta še bolj pridobila na pomenu, bomo v letu 2002 poskrbeli z nasaditvijo pri-

bližno 16.000 novih trsov.

Vaščani skrbno urejemo okolico svojih hiš, saj je Turistično društvo Destrnik družinama Pihler in Koren podelilo nagradi za najlepše urejeni stanovanjski hiši z okolico. Na pobudo vaškega odbora in ob pomoči ostalih vaščanov ob vsakem izteku leta polepšamo vas in ji damo prazničen pridih.

Smo pridni in marljivi, znamo pa se tudi poveseliti. Tako se vsako leto zberemo ter sestavimo skupine, ki predstavljajo stare kmečke običaje. Na kmečkem prazniku ob 20. obletnici Turističnega društva Destrnik je v letu 2001 iz vasi sodelovalo 7 skupin: kovačija s pranjem in ožemanjem umazanega perila, pintarstvo, puc mašina, žrmlje, luščenje koruze, peka kruha in krapcev, konjska vprega z obračalnim plugom, mletje in stiskanje jabolk - priprava tukle, jesenska opravila na deželi v Slovenskih goricah. Skupaj je v povorki iz vasi sodelovalo 37 vaščanov. S tem smo bili tudi najštevilnejše zastopana vas v povorki, na kar smo še posebej ponosni.

Tradicionalno je postalo tudi že postavljanje majskega drevesa, pobudo zanj je podal Štefan Samec. Druženja se je lani udeležilo preko 100 obiskovalcev od blizu in daleč. Tudi za telesno rekreacijo poskrbimo. V vasi je aktivna ekipa malega nogometa, ki se vsak ponedeljek rekreira v telovadnici na Destrniku. Rezultat tega je osvojitve 2. mesta in pokala na turnirju »Pri Mici« lansko leto. Organizator in sponzor te ekipe je Stavbno kleparstvo Franček Lenart.

Še enkrat naj opozorimo, da v vasi deluje narodnozabavni ansambel Dinamika, ki je požel že številna priznanja na najrazličnejših tekmovanjih.

Naj sklenemo z misljo, da na lovorikah ne smemo zaspati,

Foto: Irena Bauman

Tudi poveselili smo se na kmečkem prazniku

zato optimistično zremo v prihodnost. Vaški odbor želi v sodelovanju z občino preplastiti še preostale ceste, postaviti nova avtobusna postajališča, izvesti plinifikacijo ter kanalizacijo. Prav tako si prizadeva, da bi v vasi pridobili športno-

rekreacijski center in prostor, kjer bi se lahko vaščani družili. Prepričani smo, da nam bo z združenimi močmi uspelo.

Pripravili:
Renata Čuček in
Irena Bauman

ŠOLSKO TEKMOVANJE IZ ZNANJA ZGODOVINE

V ponedeljek, 4. 2. 2002, smo imeli ob 12.30 uri v OŠ Destrnik šolsko tekmovanje iz znanja zgodovine pod vodstvom mentorice Ivanke Kramberger. Tekmovali so 3 učenci iz 7. razreda in 2 učenca iz 8. razreda.

Učenki 7. razreda Kaja Horvat in Ajda Božič sta osvojili bronasto priznanje. Uvrstili sta se na regijsko tekmovanje, ki bo 7. marca na OŠ Ljudski vrt na Ptuj, kjer bosta tekmovali za srebrno priznanje iz zgodovine.

ŠOLSKO TEKMOVANJE IZ VESELE ŠOLE

11. 2. 2002 so se učenci 7., 7./9 in 8. razredov spoprijeli s testi Vesele šole. Tekmovalo je 14 učencev (sedem iz 7./9, trije iz 7. razreda in štirje osmošolci). Na regijsko tekmovanje, ki bo 22. marca, se je uvrstilo 9 učencev.

ŠOLSKO TEKMOVANJE V ZNANJU MATEMATIKE ZA CANKARJEVO PRIZNANJE

13. 2. 2002 je 7 učenek sedmih in osmih razredov tekmovalo za bronasto Cankarjevo priznanje. Učenke Kaja Horvat, Ajda Božič, Mateja Kuhar (iz 7. razreda) in Mirjana Rodošek ter Maja Vrečar so osvojile bronasto priznanje.

Na državno tekmovanje za zlato Cankarjevo priznanje so se uvrstile Kaja Horvat, Ajda Božič in Mirjana Rodošek.

OŠ Destrnik

VČERAJ IN DANES ENEGA KMETA IN KMETICE TAK PREDPRAŽNIK, ŠTIRI IN POL METRE DOLG, O JA, JE BIL ZA ENO LETO, TO PA JA!¹

Štrozok

Z ličjem so si postlali dno postelje in je bil uporaben kot današnji »jogi«. Rekli so mu štrozok. »Štrozok smo naredili iz platna, na sredi dolgo lukno, pa smo s kožuhovalno nafilali, pa smo na tistem spali, čez pa rjuho iz platna, laneno. Štrozok je tudi blo treba fčasih prefrišati, ven stepsti na bregi, se je nadrobila, z lesenimi vilami, štrozok oprati, potem pa špet nazaj nadevati friško. Če blo lepo, smo z istim nafilali, samo se je nadrobilo. Jeseni pa smo nove kožuhovalne naredili. Jeseni smo skožuhali, nabrali lepšega, friškega pa noter friškega nadevali. Če pa nismo jeseni dosti nabrali, smo pa pozimi, ko smo koruzo lušli, ki je visela tam na rantah, smo pa tisto začeli ofnavati in narazni liči, da ni tišalo v štrozoki, sčesali smo kožuhovalno. Štrozok smo meli tudi v zibalkah za male otroke, isto blo, isto.²⁹ »Dvakrat na leto smo menjali štrozoke, za božič in veliko noč. Vse se je iz hiše znosilo, generalno čiščenje, vse umilo, zribalo, opralo, nove kožuhovalne v štrozoke nadevalo in tak je pol čakalo do tistega cajta. Štrozoke smo vedno menjali, kožuhovalne blo vedno dovolj. To je bil edini vir preživljanja.³⁰

Švitek

Ličje so spletli tudi v švitek za nošenje težjega bremena na glavi. »Švitek je bil z ličja ali pa samo robec. Rekli smo zavitek.³¹

Vrv za obešanje perila

Iz ličja so spletali tudi kite za obešanje perila. »Meli smo veš, ki smo ga na štrikah sušili, podprli smo ga s kolami, sušili smo pa. Kita debela približno toliko kot pri copatu. Za drevo smo prvezali štrik na dva drevesa, pol pa s koleki podprli pa sušili. To smo samo prek metali, nič ni bilo klupic. Mi smo doma meli štrike za vešanje, usaka hiša ga je mela. To smo vsi pleli v Brezovcu.³²

Navijalke

Deklicam, navadno in pogosto, so ob prvem svetem obhajilu mame škodrale lase z ličjem. »S kožuhovalno smo si navile lase. Kot danes na viklerje. Haklali smo si lase. Polno glavo kožuhovalne, ravno gor, pa zavezale, pa smo ble take ko ovčike. Nafajhtali smo kožuhovalno ke se ni lomilo, pol smo pa vzeli pramen pa si lepo zvil kot danes vikler, pa zavezal gori voz. Navili na kožuhovalno, ko pa je prišlo do kože, pa si zaveza. Moral

si nafajhtati, da si lahko zavezal, drugače se je lomilo. Drugi dan smo ble ko ovčike. To blo za kake praznike: telovo, ko bla procesija, za obhajilo, da si bil malo nafrikan.³³

Vezanje v vinogradu

Z ličjem so vezali tudi v vinogradu: »Mladičje smo vezali s slamo, šperone smo pa vezali s kožuhovalno.³⁴ »Tudi smo s kožuhovalno vezali trnje, največ pa s slamo.³⁵

Ostanki ličja

Ostalo ličje so dali živini pojesti: »Ostalo ličje smo dali živadi, da je pojela. Takoj smo jo sfajtrali, do zime kožuhovalna ni počakala.³⁶

Koruzni storži

S koruznimi storži, po dva skupaj, so ribali lesena tla v hiši in tudi lesena stranišča. »Ribale smo po tleh tudi s klasincem po lesenih podih, če ni blo krtače. O, velikokrat smo ribale s klasincem po tleh, pa še kak! Navadno dva vkup si prjel, pa sta se malo znučala, pa si drugega vzel. S klasincem in lugom si zribal, potem pa s čisto vodo spral. Posode pa nismo s klasincem ribale, samo s hodno krpo in pepelom. Škeret smo ribali usako soboto, deska je morala biti bela. Deska in po tleh se je čisto usako soboto zribalo. S klasinci smo tudi ribali, pa lug in voda, kaka že pač bla. Tisti, ki je celo hišo zribal, si na koncu še stranišče zribal. Vse hiše, prostori se je vedno pomivalo v jutro. Najprej se je ustalo, pomelo, kahlce odnesle obvezno, okne odprle, se zluftalo. Vsako soboto pa se je zribalo čisto use! Jes sen zelo veliko ribala, bele deske so morale biti. Vred je treba s friškoj vodo splahniti in pobrisati. Koruza bila vsestranska.³⁷

Storže so tudi dajali živadi³⁸: »Klasije ali storže je pojedla živad.³⁹

Koruzna stebila

Koruzna stebila so rezali s slamoreznicco in jo dajali živadi za hrano: »Stebila pojedla tudi živina. Ni bilo tak krme, dosti manj sena kot zdej. Mi smo rekli koruznica in se je domov zvozila in je čez zimo use živad pojedla.⁴⁰

Koruzna stebila so uporabili tudi za ohranjanje toplote. »V glavnem se je samo s koruznico se je obložilo pojate ob štali, okrog in okrog, 20 metrov mogoče se je nadevalo snopov. Malo pa se je tudi zavetnilo. Še tak so gledali včasih, bi vzeli snop ali ne, ko je fejt pihalo, da je

bilo za vetrom štala, hlevi, pa kleti, da ni zmrznilo. Kje je bolj pihalo, smo use zapažili s koruznico. Tisto so spomladi zafajtrali. Da bla huda zima, niso tisto vzeli, ki blo zapaženo. Zapažilo pa se je use s koruznico. Vse smo porabili od koruze, use koristno, usaki komad za svojo korist. Koruznica je toploto držala. Kleti z rejo so obložili s koruznico, da ni zmrznilo. Pri oknah in vratih, kjer je pihalo smo use zapažili v kletih.⁴¹

Koruzno zrno

Koruzna zrna so mleti za svinje, zrnje so dajali kuram za futer. Iz koruzne moke, ki so jo mleti doma na žrnjlah so delali kruh in koruzne žgance, najboljši so bili s krompirjevimi žganci. »Svinjam smo šrotali pa celo koruzo davali, pitali. Ka so se pomije devale, trikrat na dan, smo šrotali in zametali, drugače pa celo koruzo. Delali smo koruzno moko, pa koruzni zдроб. Kuhali smo potle močnik pa polento, iz moke pa žgance. Vsak dan so bili žganci.⁴²

Zabava in igre s koruzo

Otroci so iz koruznega ličja in ostalimi pripomočki izdelovali otroške punčke. »Okrasja iz koruze nismo delali. Otroci smo si pa, tisto pa, naredili punčko. Glavo iz kožuhovalne, pa s coto, pa z lasekov lase pa iz kožuhovalne, pa kילו dole na vonegano, tisto smo si pa delali. Ličje smo nalepili za laseke pupam ali pa laseke od koruznega storža. Nacufali smo, pa gor nalepili. Lepili smo si pa z moko in vodo.⁴³ Iz koruznih storžev pa so navadno ob zimskih večerih postavljali stolp in tekmovali, kateri bo imel večjega. Storže so polagali v štirikotnik drugega na drugega. »Stolp smo stavili iz storžev in si zlagal klasije štiri in gor zlagali, ker bo mel večjega. Šli smo se otroci.⁴⁴ S koruznimi zrnici so se igrali igro mlin. »Mlin smo pa igrali s koruzo. Eden je mel koruzo, eden pa fižol.⁴⁵

Kmečka opravila v zvezi s koruzo

Koruzo je bilo treba spomladi vsaditi, pognojiti njivo, koruzo okopavati, trgati, ličkati, mleti za prehrano živalim in v domači kuhinji. Delo je gospodinjstvo opravilo samo, skupinsko, najbolj zabavno pa je bilo ličkanje, ko so se zbrali sosedje in se ob delu zabavali. »Koruzo smo trgali ročno, sosedji so pomagali. Hitro smo potrgali,

pognojili in posejali pšenico in ajdo. Koruzo smo v širce dali, pa smo sadili. Koruzo gnojili s hlevskim gnojem. Največ ljudi prišlo vkup, ko se je kožuhovalo, vsi sosedji k usem sosedom, nobeden ni sam delal. Drugo smo use sami delali: pleli, ogrebali, okapali; kožuhovali pa skupaj.⁴⁶

Običaji, navade, povezane s koruzo

»Koruzo smo dali cimit za pustovo. Zvečer in v jutro. Če bo jutranja lepše zrasla, bomo rano sadili koruzo, če pa večerna bomo pa pozno sadili. Rano se je sadilo že konec aprila, na Jurjevo smo že meli usajeno, pozneje pa je bilo maja.⁴⁷ »Bli so pa prošni dnevi, marca, navadno pred križovim, pred unebohodom tri dni bila navadno procesija. Pa maša v podružnicah treh: Hijacinta, Donat in Sveti Jurij. Takrat smo šli vsi k maši in to je bila prošnja za dobro letino, za samo koruzo pa nikol.⁴⁸

Zaključek

Iz napisanega sledi, kako pomemben pridelek za človeka in živali je bila koruza. Vsak njen del je bil uporaben in uporabljen, nič se ni zavrlo. »Glavni vir preživetja tako rekoč takrat je bila koruza: za živino pa za ljudi. Vse se je spravilo, koruznica, use koristno. Vsaki komad za svojo korist.⁴⁹

Naše babice so bile zelo iznajdljive; pomislite, koruzne storže so uporabljale za ribanje lesenega poda in lesenega stranišča!

Zapisala: Jelka Pšajd

²⁹ Jerica Krusič, roj. 1923, Strmec pri Svetem Florjanu.

³⁰ Terezija Klemenčič, roj. 1939, Rogatec – trg.

³¹ Jerica Krusič, roj. 1923, Strmec pri Svetem Florjanu.

³² Terezija Klemenčič, roj. 1939, Rogatec – trg.

³³ Terezija Klemenčič, roj. 1939, Rogatec – trg.

³⁴ Jerica Krusič, roj. 1923, Strmec pri Svetem Florjanu.

³⁵ Terezija Klemenčič, roj. 1939, Rogatec – trg.

³⁶ Terezija Klemenčič, roj. 1939, Rogatec – trg.

³⁷ Terezija Klemenčič, roj. 1939, Rogatec – trg.

³⁸ Krave, biki, voli.

³⁹ Terezija Klemenčič, roj. 1939, Rogatec – trg.

⁴⁰ Terezija Klemenčič, roj. 1939, Rogatec – trg.

⁴¹ Terezija Klemenčič, roj. 1939, Rogatec – trg.

⁴² Terezija Klemenčič, roj. 1939, Rogatec – trg.

⁴³ Jerica Krusič, roj. 1923, Strmec pri Svetem Florjanu.

⁴⁴ Terezija Klemenčič, roj. 1939, Rogatec – trg.

⁴⁵ Terezija Klemenčič, roj. 1939, Rogatec – trg.

VAZICA IZ TETRAPAKA

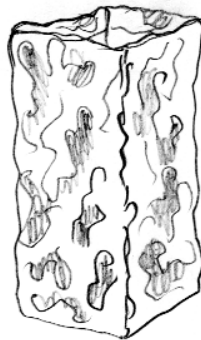
Zima se počasi poslavlja in prve cvetice že kukajo iz zemlje. Za prve šopke ali pa za darilo nekomu, ki nam je pri srcu, izdelajmo vazo. Ta bo čisto prava, saj drži vodo in je zato primerna tako za suho kot za sveže cvetje.

Izdelava:

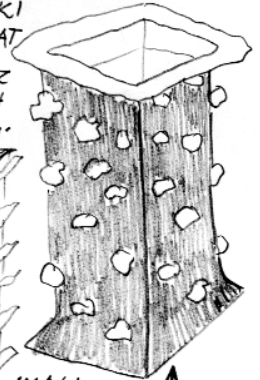
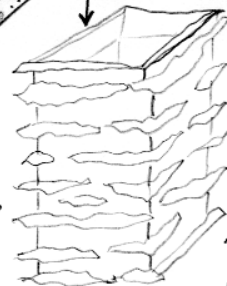
KONČNI IZDELKI SO LAHKO:

A) Z GROBO NAMEČKANO POVRŠINO

B) Z GLADKO POBARVANO POVRŠINO (ČASOPIS, PAPIR + BARVANJE) - ZGORNJI ROB ODREŽEMO VIJUGASTO

C) Z GLADKO POVRŠINO, KI JO ŠE ENKRAT OVIJEMO Z VRVICAMI IZ ZMEČKANIH PAP. BRISAČ...

...ALI PRILEPIMO KROGLJICE IZ PAPIRJA

1. Izberemo primerno odpadno embalažo (sok, mleko, itd.) in jo po želji zgoraj odrežemo. Tetrapak dobro operemo in osušimo.

2. ZMEŠAMO LEPILO IZ VODE IN MOKE. V LEPILO NAMOČIMO PAPIRNATE BRISAČE IN Z NJIMI OVIJEMO TETRPAK.

2. V posodici zmešamo lepilo iz enega dela moka in dveh delov vode. Lepilo mora biti primerno gosto (kot jogurt).

3. Odrezan tetrapak premažemo z lepilom in obložimo s plastmi papirnatih brisač.

4. Pustimo, da se nanoseni sloj dobro posuši, in po približno dveh dneh vazico obdelamo (barvamo, lakiramo...).

Z malo domišljije in spretnosti bodo nastale prave male umetnine. Poskusite tudi vi! Veliko uspeha vam želim!

Pripravila: Majda Kunčnik

TAKO PA MI V VRTCU...

Nekaj dni pred pustom nam je zima nasula polno snega. otroci so se ga razveselili in nič ne bi imeli proti, če bi zdržal še nekaj dni.

V vrtcu smo si privoščili "dričanje" po snegu in veseli smeh in vrisk je odmeval po hribih. Preizkusili smo različne načine spusta (z lopato, z zračnico, vrečo, po hrbtu, zadnji plati...) in ugotovili, da je najlepše, kadar cela gruča naenkrat zdrsi po snegu in se na cilju veselo prevrne. V družbi je vse dosti bolj veselo!

Pa je veseli pust pregnal zimo in polizal sneg. Ni nam preostalo drugega, ko da se mu pridružimo. Ustvarjali smo z

različnimi materiali, plesali in peli, sodelovali pa smo tudi v pustni povorki – ampak tam nas verjetno niste mogli prepoznati, saj smo bili dobro našemljeni.

Nismo prepričani, da smo s pustom pregnali zimo, a naj bo sneg ali sonce, mi se bomo potrudili, da bodo vsi naši dnevi lepi – in enako svetujemo tudi vam!

Tekst in foto: Majda Kunčnik

VESELO PUSTOVANJE

Na pustni torek doseže pustovanje višek vsakoletnega proslavljanja, veselja in norenja. Učenke, učenci in delavci šole smo si naredili maske in za en dan pozabili na resnost in pouk.

Ob osmih smo se zbrali za šolo in si najprej ogledali posebno modno revijo. Sledil je nastop slavnih glasbenih gostov, Natalije Verboten, Brine in Davorja Borna, ki so jih oponašali Teja, Suzana in Aleš. Program so pripravili učenci Šolske skupnosti pod vodstvom mentorice Tine Vrhovšek.

Preden smo se v pustnem sprevodu odpravili po vasi, so se nam pridružili še destrniški kurenti. Njihova pojava, skakanje in zvonjenje je preplašilo nekaj naših najmlajših, zagotovo pa pregnalo zimo in mrz, saj je ta dan sonce prijetno grela. V pustni sprevod so se razen kurentov vključili vsi učenci šole in v prihodnje bi si želeli, da si nas ogleda več vaščanov, saj smo srečali le redke in naključne gledalce.

Malo utrujeni smo se vrnili v šolo, se okrepčali s krofom in toplim čajem ter nadaljevali z rajanjem. Medtem je komisija, ki so jo sestavljale dve učiteljici in dve učenki, izbrala deset najlepših izvornih mask. Odločili smo se tudi za podelitev dveh skupinskih nagrad in sicer skupinama kurentov in Pik Nogavičk. Po razglasitvi in razdelitvi nagrad so se učenke in učenci odpravili domov in verjetno je večina izmed njih veselo pustovala še naprej.

Mentorica ŠS:
Tina Vrhovšek

Foto: OŠ Destrnik

Foto: OŠ Destrnik

NOGOMETNI TURNIR V MURSKI SOBOTI

V Športni dvorani III. OŠ Murska Sobota je v nedeljo, 10.2.2002, potekal polfinalni nogometni turnir, ki sta se ga udeležili po dve ekipi (A,B) naslednjih NK: NK Mura, NK OŠ Destrnik, NK Nissan Jarenina in NK Drava Asfalti Ptuj.

Odigrali so dvanajst tekem. Med ekipami A je zmagala ekipa Nissan Jarenina pred Muro in OŠ Destrnik. Med ekipami B je zmagala ekipa Mure pred ekipama Nissan Jarenina in OŠ Destrnik.

V nadaljnje tekmovanje se je uvrstila ekipa Nissan Jarenina. Kljub izpadu ekipe OŠ Destrnik iz nadaljnje tekmovanja si igralci zaslužijo pohvalo in čestitke za dosežen uspeh.

OŠ Destrnik

Foto: OŠ Destrnik

Foto: OŠ Destrnik

PREJELI SMO

Prirediteljem proslave ob slovenskem kulturnem prazniku, Občini Destrnik in OŠ Destrnik-Trnovska vas-Vitomarci

Kulturni praznik je praznovanje vrednot družbe, ki so rezultat delovanja posameznikov. Eden vidnih v širšem prostoru je naš rojak Matija Murko, čigar delo ste se odločili počastiti. Vse lepo in prav, celo pohvale vredno, če bi vam, spoštovani prireditelji, bilo jasno, da je bil doktor Matija Murko znani jezikoslovec, ki je deloval na področju maternega in drugih slovanskih jezikov. Ironija je (na trenutke se mi je zdelo, da celo groteska), da je bilo na podlagi povedanega omenjeno najmanj vidno. Predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, akademik prof. dr. France Bernik, ki je še istega dne novinarjem govoril o odnosu slovenske javnosti do domačega jezika (tudi o slovenščini v šolah), je v Destrniku dobil pravo lekcijo.

Naši (krajevni) predstavniki ste se mu predstavili kot vrhunski poznavalci **Preščerna in Murkota** (kot da ne bi bilo dovolj, da o Murku govorijo pristojni za to), ki je bil doma v Drstelji; kot tisti, katerih vzgojno-izobraževalni zavod se imenuje Destrnik-**Trnovska vas-Vitomarci**; k sebi ste vabili **učence** dijaškega doma in v nedogled ponavljali imena, priimke in takšne in drugačne nazive nam cenjenih gostov, pa niste vedeli, **kaj se sklanja in da se za ženske uporabljajo ženske oblike (k sebi vabim profesor doktor Franceta Bernik, zahvaljujemo se Zinki Zorki, pozdravljamo magister Blanko Bošnjak ...)**.

Prepričana sem, da stvari, o katerih pišem, ne zadevajo le nas, ki se poklicno ukvarjamo z maternim jezikom. Zakaj? Pripravljali ste prireditev, na katero ste povabili akademika, ljudi z doktorati in magisteriji, in to strokovnjake na področju slovenskega jezika. Govorni položaj in trenutek nista ustrezala nobenemu drugemu izboru kot knjižnemu zbornemu jeziku, ki naj bi ga **univerzitetno izobraženi ljudje** obvladali.

Verjemite, nisem bila edina, ki jo je ob slišanjem bolelo srce. Žal je bilo v dvorani največ slavistik in slavistov (njih gotovo), pa tudi drugi so v "srčnih bolečinah" prišli na svoj račun.

V prvi meri učenci, ki so (jim čisto nič ne zamerim) obupavali ob neštetih pogledih na ure. Bili so odlično sredstvo za "polnjenje" dvo-

rane. Tu so še predavateljici in predavatelja, ki so jih nenehna hihitanja, glasba, za katero ni nihče vedel, od kod prihaja, in vsesplošna naveličanost gotovo vzpodbudili h kaki krepki v svojih mislih. Ker sem slišala, pa vem, da je bolelo tudi redke domačine, ki so – po moje zaradi vljudnosti ali službene dolžnosti – vztrajali v dvorani. Naj dobijo točke za pogum; občutka, da so naredili nekaj zase, pa domov ob obilici strokovnih stvari, ki jih niso razumeli, verjetno niso nesli.

Cenjeni prireditelji, svetujem vam, da naslednjič prireditve ne organizirate na ena, dve (navsezadnje je bil do kulturnega praznika še ves teden); znanstveni in kulturni del naj bosta ločena in tako se ne bo zgodilo, da bomo gledali na ure, eni zaradi dolgčasa, drugi zaradi živčnosti; v vsaki knjižnici pa je moč najti pravopis, slovnico in slovar – le prelistati jih je treba.

Glede kulturnega programa pa samo to – vsak ima svoj okus in občutek za dobro in lepo. Vsa pohvala gre otrokom, še posebej tistim iz Podlehnik in gojencem doma. Ostaja pa vprašanje, kje so bili vsi prostovoljci, ki se zbirajo v domačem kraju čez vse leto. Matija Murko je naš rojak, ali ne?

Že priprave na Volkmerjev simpozij so pokazale, da lahko delamo dobro, če dela vsak tisto, kar najbolje zna. Prav pri slednjem pa imam večkrat občutek, da se na veliko brca v meglo.

Lidija Šalamun,
prof. slovenščine in teologije

*Gomilo so teloh, trobentice in zvončki prekrili,
spomine v žalost s solzami v nas ovili.
Ne da se in ne sme vajinih dlani pozabiti,
vseh iskric in nasmehov, ki so bili v očeh skriti.
Hvaležni smo za vse, kar sta nam dala za življenje;
s tem, kar smo, naj poplačamo Vama trpljenje.*

SPOMIN

na 27. januar in 13. marec 1992, ko sta sklenila svoji zemeljski poti naša draga ata in mama

Anton in Jožefa MURKO iz Destrnika 48

Drobni cvetovi in tihi plamenčki povedo, da ju nosite v svojih srcih in spominih mnogi. Hvaležni smo!

Otroci Irena, Slavica in Franc z družinami

Občina Destrnik
Vintarovci 50
2253 Destrnik

razpisuje

prosto delovno mesto strojnika

Pogoji:

- V. stopnja izobrazbe strojne ali kmetijske smeri
- izpit B in C kategorije
- 2 leti delovnih izkušenj
- dokazilo, da niste bili obsojeni za kaznivo dejanje

Vloge oddajte v sprejemni pisarni občine
do 10. marca 2002.

ZABAVNI ZIMSKI VEČER S FOLKLORNO SKUPINO DESTRNİK DELUJEJO ŽE 18. LET

Foto: arhiv društva

V soboto, 19.01.2002, je Folklorna skupina Destrnik že tretje leto zapored pripravila večer poln smeha, večer, ki ga preprosto ne moreš pozabiti, ker te zmerom kaj spominja na prikazano. No, saj veste, če ste slučajno kje videli njihovo vabilo ali pa plakat za prireditev, vam je lahko bilo jasno, da to ne bo strogo uradna prireditev ampak nekaj, kar nam je bolj pri srcu, nekaj kar pritegne vse generacije. Starejše zaradi spominov, saj gre čas tako hitro, da enostavno pozabimo na stvari, ki smo jih včasih počeli, ne v celoti ampak delček po delček. Mlade pa radovednost, kaj so počeli naši starši, dedki in babice in želja, da ti običaji ne bi utonili v pozabo.

Z nestrpnostjo sem vrtela v rokah list s programom, ker nisem vedela, kaj me čaka, po programu sodeč pa sem vedela, da bo nekaj posebnega.

Ko je vse utihnilo, je na oder stopila Lidija Šalamun, ki je program povezovala. Povedala nam je, da Folklorna skupina Destrnik deluje že od leta 1984, da so nekateri člani aktivni že od vsega začetka, drugi pa krajši čas. Njihova sedanja mentorica Jelka Pšajd je z njimi začela delati aprila 1999. Jelka je tudi odprla zimski večer, se zahvalila vsem obiskovalcem in pohvalila svoje folkloriste, da ji "raste rit od ponosa, ko jih gleda".

Mislím, da se ko ti mentor pred množico ljudi izreče tako pohvalo, pozabi ves trud, strah in besede, ki so izrečene v napetih situacijah, in se enostavno prepusti nastopu.

Folklorna skupina Destrnik je najprej zaigrala igre: Gnoja tlačit, Skunk in skunkanje, Krtačo lovit, Gosak, Voza sestavljal, Tipanje kolen, Z muziko okoli stolov, Ključ dol metat in

Repo vahtat.

Folkloristi niso bili edini nastopajoči, saj so imeli tudi goste. Vitomarški tamburisti, ki štejejo trinajst članov (želijo si še več moških članov) so nam zaigrali: Jabučica, Bele rože iz Aten in Vesela plesalka. S programom je nadaljevala folklorna skupina Draga Tuš iz Bele krajine. Delujejo že od leta 1957, njihov namen je ohraniti belokranjsko ljudsko izročilo. Pesmi se prepletajo z izvajanjem različnih belokranjskih običajev. Predstavili so nam splet belokranjskih plesov in pesmi: Aj, zelena je vsa gora, Ostani, sinko Janko tu, Tancaj, tancaj črni kos, Sirota in Zagrebške frajljice. V klošter pojdem, nunca bom in Ko psi zalajajo so nam zapele domače ljudske pevke, ki prepevajo že skoraj dve leti. Belokranjci radi potujejo in se udeležujejo različnih prireditev in festivalov. Z destrniškimi folkloristi so se spoznali na poroki v Beli krajini. Prikazali so nam še: Lepa Anka, Žumberačko kolo, Carska kasa, Ivanič kolo, Svatsko kolo (Zvezda).

Bolj, ko se je program bližal koncu, bolj je rasla napetost zaradi presenečenja, ki so nam ga obljubili destrniški folkloristi. Presenečenje je bilo tu. Na oder je stopil destrniški par Helena Blagne in Nace Junkar (Mateja Šalamun in Tadej Urbanija) s pesmijo Prijatelja za vedno. Občinstvo ni moglo skriti navdušenja, še posebej ob majhni nezgodici. Kdor je bil tam, že ve, kaj mislim, drugim pa je lahko žal, da jih ni bilo tam.

Program je pripeljala h koncu domača folklorna skupina s plesnimi igrami: Klobuk polka, Štajeriš v troje, Ples na enem stolu, Cekartanc in

Mravljinovec.

Člani folklorne skupine Destrnik, ki v svojem prostem času delajo za dobro celega kraja so: Suzana Vindiš, Stanko Cvetko, Alenka Simonič, Andrej Zelenik, Tamara Urbanija, Mitja Vindiš, ki je nadomeščal Dušana Črnka, Nina Žampa, Zvonko Žampa, Tatjana Kokol, Bojan Murko, Tanja Pukšič, Marko Pukšič, Maja Kos, Damir Križan, muzikanta Matej Vindiš in Miran Zorko ter mentorica Jelka Pšajd.

Ko sem se ozrla okrog sebe in videla, da me obdaja množica veselih, nasmejanih in srečnih

obrazov, sem vedela, da jim je uspelo, in to pred domačimi ljudmi, kjer je pritisk najtežji.

Na koncu lahko rečem samo to, da tisti, ki smo bili tam, že nestrpno čakamo, kaj nam bodo folkloristi pripravili drugo leto. Folkloristom pa hvala za obujene spomine in pozornosti, da običaji ne potonejo v pozabo in hvala, da ste nam pokazali kako so si krajšali čas naši starši, dedki in babice, ko ni bilo televizije in računalnikov... Hvala.

Sabina Žampa

Foto: arhiv društva

6. PEVSKI VEČER POZIMI PA ROŽICE NE CVETO...

V duši in srcu mi še vedno odzvanjajo besede ge. Marije Stöger, ki je ob neki priložnosti dejala: "Pesem nam daje srčno kulturo, nas plemeniti in bogati, krepi samozavest, osrečuje in zbližuje ljudi..." Vse to je v petek, 8. februarja, v večnamensko dvorano ob OŠ Destrnik privedlo ljubitelje pesmi. Destrniški oktet, ki deluje že šesto leto, je organiziral pevski večer z naslovom "Pozimi pa rožice ne cveto" v počastitev slovenskega kulturnega praznika in pomembnega pesnika dr. Franceta Prešerna. K sodelovanju so povabili tudi skupine od drugod Kvartet 2&2, ki ga vodi Alojz Kostanjevec, Oktet Skorba z umetniškim vodjem Brankom Purgom in Ženski pevski zbor Vrtca Ptuj z umetniškim vodjem Jožetom Barin - Turico. Destrniški oktet z budnim očesom vodi ga. Marija Stöger, prva tenorja sta g. Tone Žampa in g. Stanko Bac, druga tenorja g. Janez Fridl in g. Franc Kumer, bariton pojeta g. Milan Šteger in g. Ivan Hauptman in bas g. Ivan Požegar ter g. Marjan Zelenik. Nastopajoči so izbrali domače in tuje pesmi, vsem pa je najbolj blizu ljudska pesem s pristno melodiko in lahkotnim ritmom. Destrniški oktet se je predstavil s peštrim repertoarjem pesmi: Sancta Maria, O mraku, Ako si pošla spat, Štajerski fantič, Geslo, Dolenjska, Moj deklíč, Vsaki dan in Pijmo šentjanževca. G. Janezu Žampi je g. Alojz Anžel, član sveta Sklada za ljubiteljske in kulturne dejavnosti Območne izpostave Ptuj, podelil Galussovo značko za zvestobo ljubiteljski dejavnosti. Tako se sedaj vsi pevci okteta ponašajo s to značko. Večer je za zbrane v dvorani prehitro minil, a tolažimo se z mislijo, da se drugo leto spet vidimo. Pevcem Destrniškega okteta in ge. Mariji Stöger pa hvala za povabilo.

Nataša Žižek